

7. Převádí-li se vlastnictví usedlostí, k nimž přináležejí i pozemky z jiných obcí katastrálních (přespolní), buďtež v návrhu knihovního usnesení tyto přespolní pozemky podle čísel parcelních uvedeny, aby i evidence katastru změny vlastníků v operátech katastrálních vyznačiti mohla.

8. Je-li s vlastnictvím usedlosti spojeno právo vlastnické na nemovitosti ve zvláštních knihovních vložkách zapsané, budiž okolnost tato v návrhu usnesení knihovního rovněž s ohledem na evidenci katastru pozemkového připomenuta.

Vůbec se všem pp. kolegům vřele doporučuje, aby majíce na zřeteli zájem svých klientů a snažíce se ulehčiti soudům, návrhům knihovních usnesení věnovali bedlivou pozornost.

Pocta zesnulému prvnímu presidentu správního soudu Dru. Ferdinandu Pantůčkovi.

Ve schůzi notářské komory v Praze, konané dne 28. února 1925, věnoval president Dr. Jaroslav Čulík neobyčejně vřelou vzpomínku prvnímu presidentu správního soudu Dru. Ferdinandu Pantůčkovi, oceniv secularní význam zemřelého jakožto zakladatele a organisátora nejvyššího správního soudu jakož i jeho vynikající kvality právnické, které tolik přispěly ke konsolidaci našeho státu na poli správního práva; vděčně vzpomenu komorní president Dr. Čulík též zvláštní přízně, již veliký zesnulý dařil stav notářský.

Ve schůzi odbočky »Praha«, Spolku notářů československých, téhož dne konané, starosta Dr. Václav Černý, navazuje na projev komorního presidenta, připojil se k těmž za jmenovanou instituci v plném obsahu.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Byla-li po zrušení společnosti s ruč. obm. zapsána již v obchodním rejstříku firma likvidující, nemůže tato firma »v likvidaci« dojíti již změny.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 4. listopadu 1924 RI 863/24. Obchodní soud v Praze Firm 11267/24.)

Opověď firmy »X, společnost s ruč. obm. v likvidaci se sídlem v Karlíně« o zápis změny firmy byl zamítnut a zamítnutí to rekursním soudem potvrzeno. Důvody: Usnesením společníků nastalo dle § 84 č. z. zák. č. 58/1906 ř. z. zrušení společnosti a nastoupila likvidace (§§ 89 a 94 cit. z.) ku provedení likvidačních úkonů. Tím byla přetržena pravidelná obchodní činnost společnosti a zaniklo používání staré firmy bez likvidačního dodatku. Zapsáním likvidace jest tedy vyznačeno, že jde o zaniklou společnost, která již jako kupec neprovozuje obchody a také firmu neznamena. Proto přičilo by se účelu likvidace, aby zaniklá společnost, která již obchodů neprovozuje, změnila znění firmy.

Poukaz na smlouvu o povinnosti škrtnutí jména X ve firmě nemůže na tomto stavu nic měniti, neboť právě dodatkem »v likvidaci« jest vyznačeno skončení pravidelné obchodní činnosti společnosti a nastávající úplné vymazání společnosti v rejstříku, s čímž propůjčovatel jména musil počítati.

Dovolacímu rekursu nebylo vyhověno. Důvody: Usnesení v odpor vzaté, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu rejstříkového není ve zřejmém odporu ani se zákonem ani se spisy, není také zmatečné a není proto dovolací rekurs dle § 16 cís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. odůvodněn.

Vzhledem k vývodům dovolacího rekursu dlužno uvést ještě toto:

Jest sice pravda, že likviduje společnost a nikoli firma. Leč z toho ještě nikterak nevyplývá, že by byla změna firmy ve stadiu likvidace společnosti přípustnou. Napadené usnesení právem zdůrazňuje, že jde o společnost dle § 84 č. 2 zák. ze dne 6.

března 1906 č. 58 ř. z. zrušenou, a že proto nemůže již měniti dosavadní firmu, pod kterou obchody provozovala.

Nerohodné jest, že i společnost v likvidaci provozuje obchody, neboť rozsah jejich je obmezen účelem likvidace (§ 90 cit. z.). Ostatně dosavadní firma byla důsledkem zrušení společnosti nahrazena firmou likvidační, tedy v podstatě jinou firmou, která již dle svého pojmu do skončení likvidace nemůže doznati změny.

Nelze také přehlédnouti, že změna firmy je změnou společenské smlouvy (§§ 4, 9 cit. z.). Tato smlouva pozbyla však zrušením společnosti potud významu, že poměry společníků mezi sebou i proti společnosti, jakož i právní poměry této vůči třetím osobám řídí se dle předpisů zákona až do skončení likvidace, pokud z ustanovení o likvidaci a z jejího účelu neplyne nic jiného (§ 92 cit. z.). Proto i funkce valné hromady jest ve stadiu likvidace obmezena jen účelem této, k čemuž samozřejmě změna původní, vlastně již neexistující firmy nenáleží.

Dovolací rekurs nemohl se potkati s úspěchem.

Dr. Kasper.

Komanditní společnost může býti komplementářkou jiné komanditní společnosti.

Cizozemská akciová společnost může býti komandistkou tuzemské komanditní společnosti bez průkazu o tom, že byla k obchodování v tuzemsku výslovně připuštěna.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 15. července 1924 RI 524/24. Obchodní soud v Praze Firm 5408/24.)

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu podanému proti usnesení jímž potvrzeno bylo zamítnutí opovědi firmy společnosti komanditní.

Důvody: Není tu předpokladů § 16 cís. pat. z 9./8. 1854 č. 208 ř. z. byt i nebylo lze souhlasiti ve všem s právním názorem nižších stolic.

Především nelze sdíleti náhledu, že by komanditní společnost nemohla býti komplementářem jiné komanditní společnosti.

Praxe a částečně i nauka ustálila se po dalším kolísání v ten rozum, že veřejným společníkem veřejné společnosti mohou býti nejen osoby fyzické, ale i právnické, ano že mohou jimi býti i společnost veřejná a komanditní. Nejvyšší soud přistupuje v tom směru ke stanovisku, jež zaujal bývalý vídeňský nejvyšší soud v rozhodnutí z 20. června 1906 č. 10078, zapsaném do repertoiru nálezů pod č. 194, poukazuje zejména k tomu, že zákon účastenství společnosti veřejných a komanditních na veřejné společnosti nevyklučuje a nelze zejména k opáčenému úsudku dospěti ani z čl. 111 a 164 obch. z., dle nichž řečené společnosti mohou provozovati obchody pod svou firmou, čímž nikterak ještě není řečeno, že by společnost ty nemohly jiným způsobem nabývatí práv neb býti zavázány. (Srovn. čl. 114 obch. z.) Názor tento dochází také opory v zákoně ze dne 10. června 1903 č. 133 ř. z. o revisi výdělkových a hospodářských společenstev, jehož § 1 nařizuje revisi ve všech případech, ať členství je omezeno na fyzické osoby, či vztahuje se též na korporace neb obchodní společnosti, čímž výslovně uznává, že obchodní společnosti mohou býti členy společnosti. Není proto důvodu, proč by nemohla býti veřejná nebo komanditní společnost také společníkem veřejné společnosti.

Může-li však býti komanditní společnost veřejným společníkem veřejné společnosti, může zajisté býti i komplementářem jiné komanditní společnosti, neboť v obou případech rozsah jejího ručení jest týž, ručí totiž celým svým jménem.

Oba nižší soudy přezkoumávajice v té příčině zápis komanditní společnosti »X spol. s ruč. obm. a spol.«, která má býti komplementářkou nové komanditní společnosti, pokládají dále za nepřipustno, aby cizozemská akciová společnost byla komandistkou tuzemské společnosti komanditní, neprokáže-li, že byla ve smyslu cís. nařízení z 29. listopadu 1865 č. 127 ř. z. k obchodování v tuzemsku výslovně připuštěna.

Ani tomuto právnímu názoru nelze přisvědčiti. Cís. nařízení, k němuž nižší soudy poukazují, upravuje připuštění cizozemských akc. společností a komanditních společností na akcie k provozování obchodů v tuzemsku.

Účast těchto společností na tuzemské komanditní společnosti jako komanditistek není však provozováním jich obchodů, nýbrž prostou účastí kapitálovou, vkladem (§ 150 obch. z.) bez jakéhokoli vztahu ku provozu vlastních jejich obchodů a věc má se stejně tak, jako kdyby se vkladem účastnila cizozemská osoba fyzická, kde se také nežádá zvláštního připuštění.

Obdoba výnosů ministerstva vnitřní ze 4. března 1919 č. 6618/19 a ze dne 14. července 1921 č. 46902/21 (uveřejněných ve věstníku spravedlnosti 1919 str. 38 a 1921 str. 110), jež vyžadují zvláštního přístupu k účasti cizozemských akciových společností jako členů tuzemské společnosti s ručením o b m e z e n ý m, nelze se v tomto případě dovolávat, poněvadž o členech společností s ručením obmezeným lze ovšem do jisté míry tvrdit, že provozují obchody.

Naproti tomu dlužno souhlasit s názorem obou nižších soudů, že nelze připustit za komplementáře komanditní společnosti cizozemskou společnost s r. ob., pokud nebyl její tuzemský závod (§ 107 zákona ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z.) zapsán v obchodní rejstřík, což dosud prokázáno nebylo. V tom směru stačí poukázat ku správným důvodům napadených usnesení. Z toho důvodu byla tedy právem zamítnuta opověď nové komanditní společnosti. Dr. Kasper.

Dvouletá doba, stanovená zákonem ze 26. dubna 1923 č. 99 sb. z. a n. pro zaplacení vyrovnací kvoty, platí jen pro kvotu nejnižší zákonem přístupnou 35%; o č n a d t u t o kvotu dlužník splatit i s e z a v á ž e, může podle vyrovnání splaceno býti třeba i p o u p l y n u t í d v o u l e t.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 14. října 1924 R I. 828/24. Vrchní soud v Praze R IV. 335/24. Krajský soud v Chebu Kv 4/24.)

Vrchní soud vyhověl rekursu věřitele vyrovnávacího dlužníka třeba se vyrovnávacího řízení nebyl účastnil, a odepřel změnit usnesení první stolice uzavřenému narovnání potvrzení. Důvody: Podle vyrovnávacího návrhu při roku dne 10. dubna 1924 konaném učiněného má poslední 10%ní splátka ze 45%ní vyrovnávací kvoty býti splatna až dne 14. ledna 1927, takže tedy celá vyrovnávací kvota podle vyrovnání měla by býti splatnou v delší než dvouleté době podle § 3 (2) vyr. ř. a zákona ze 26. dubna 1923 č. 99 sb. jediné přípustné. Příčí se tedy vyrovnací návrh zákonu (§ 50 č. 1. a 2. vyr. ř.). Podle citovaných zákonných ustanovení vyžaduje se totiž nejen, aby nabídnutá vyrovnací kvota byla nejméně 35%, nýbrž též splatná nejpозději do dvou let. Správnosti tohoto náhledu nasvědčují i motivy k vyr. ř., kde výslovně se praví a odůvodňuje, proč jakožto nejdelší lhůta platební se připouští pouze lhůta dvouletá pro celou vyrovnací kvotu a přináší také účel vyrovnávacího řízení s sebou, aby se dostalo věřitelstvu jeho kvoty co nejdříve a aby se splatnost její neprotahovala celé roky. Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu a obnovil usnesení stolice prvé.

Důvody: Že věřitel W. má právo k rekursu proti vyrovnání, i když se nezúčastnil řízení vyrovnacího, plyne jasně z ustanovení §§ 52 a 53 (1) vyr. ř. I on je vyrovnáním dotčen právě tak, jako by se byl řízení vyrovnacího zúčastnil, je proto účastníkem ve smyslu § 52 vyr. ř.

Pokud se týče výkladu § 3 (2) vyr. ř. ve spojení v čl. I. zákona č. 99/1923 sb., nelze souhlasit s výkladem rekursního soudu. Výklad ten byl by správným, kdyby vyrovnací dlužník nabídl věřitelům zaplacení sice větší než 35%ní avšak i e d n o t n ě kvoty iich pohledávek v době delší dvou let. Tato nabídka by odporovala předpisu čl. I. zák. z 26. dubna 1923 č. 99 sb. a byla by proto nepřístupnou. V tomto případě nabídl však vyrovnací dlužník vyrovnáním ze dne 10. dubna 1924 kvotu vyrovnací na 45%, kterou chce zaplatiti děleně: 5% dne 1. října 1924. 10% dne 1. dubna 1925. 10% dne 1. října 1925. 10% dne 14. ledna 1926 a zbytek 10% dne 14. ledna 1927, takže zákonem žádaných nejméně 35% bylo by zaplaceno ve lhůtě kratší, než v zákoně požadované lhůtě dvouleté a jenom zaplacení zbytku nad 35% bylo by oddáleno na další rok. Tím však zákonu zcela vyhověno, neboť bude zaplaceno nejméně 35% pohledávek do dvou let, jak zákon stanoví. Příčilo by se zejména zájmu věřitelů, by nesměli přijmouti větší než 35%ní kvotu, když dlužník jest s to, by ji zaplatil, může však tak učiniti teprve po dvou letech.

Je proto dovolací rekurs odůvodněn a bylo mu vyhověti. Dr. Kasper.

Soudu, peníze nebo jiné předměty v uschování přejímajícímu, nepřisluší, aby zkoumal oprávněnost skladatelovu. Přeškum tento není úkolem nesporného řízení (§ 2 č. 7 nesp. pat.), což platí i v tomto případě, děje-li se složení s nějakou výhradou, jako na př. v tomto případě jest výhrada zákon. práva zást. dle § 19. adv. řádu z 6. července 1868 č. 96 ř. z. Tudíž o tom, že stěžovateli přísluší toto právo, nelze nyní rozhodovati a nelze význačení tvrzeného práva odepřít z toho důvodu, že

není tu podmínek § 19 adv. ř. Dle § 36 instrukce pro uschování úřad civ. soudů v Praze ze dne 15. list. 1848 č. 7219 jsou zásadně podobné poznámky přípustny. Všechny takové poznámky, i poznámky obstarávky, zástavního práva, odevzdání a jiných opatření, mohou se vztahovati na podstaty již složené a mají za účel vyznačiti práva co do existence a objemu nesporná. Naproti tomu nelze připustiti poznámky práv sporných a co do objemu neurčitých, poznámky žalob dědičných a vlastnických a pod. Poznámky ty mohly by vésti ku zmatkům.

Rozh. nejv. soudu ze dne 7. října 1924 č. j. RI 775/24—1.

K § 1120. Smysl předpisu § 1120 obč. zák. jest, že se nájemní smlouva uzavřená na určitý čas, zcizením nájemního předmětu, pokračováním v nájmu po zcizení proměňuje v nájemní smlouvu na neurčitý čas uzavřenou s výpovědním právem oběma smluvními stranám stejnoměrně příslušejícím a že jako nabyvatel nájemního předmětu, má i nájemník právo, po zcizení nájemního předmětu, bez ohledu, zdali bylo smlouveno delší trvání nájemního poměru, dáti výpověď v zákonitě lhůtě výpovědní. Z toho plyne, že se zcizením nájemního předmětu nájemní smlouva dle § 1120 obč. zák. proměňuje ve smlouvu od obou smluvních stran v zákonitě době výpověditelnou. Platy tu nikoliv původní smlouvená výpověď půlletní, nýbrž čtvrtletní lhůta výpovědní.

Rozh. nejv. soudu ze dne 21. října 1924 č. RvI 1522/24—1.

K § 53 vyrovn. řádu a čl. III. zák. z 26. dubna 1923 č. 99 sb. zák. a n.

Návrh na exekuce nuceným zřízením práva zástavního pro 5593 Kč na usedlost dlužníka soudem prvním povolená, byla soudem II. a III. stolice zamítnut, poněvadž po vzniku titulu exekučního bylo usnesením zem. soudu ze dne 25. ledna 1923 povoleno vyrovnávací řízení. Náhled stěžovatele, že když dlužník nedodržel poslední splátku vyrovnávací, že dle článku III. cit. zákona bylo vyrovnání zrušeno jest nesprávný. Ustanovení čl. IV. tohoto zákona mluví pouze o návrzích dlužníků na zahájení vyrovn. řízení co do míry nejnižší vyrovnací částky a odpovídá patrně ust. čl. VIII. odst. 1. ve spojení s č. 2. uvoz. zák. ke konk., vyrovn. a odpůr. řádu. Jinak o zpětné působnosti tohoto zákona (č. 99/23) nebylo ničeho ustanoveno a musí o něm platiti zásada § 5. obč. zák. a to tím spíše, když ani z motivů jeho (tisk č. 3972 a 4020 posl. sněm. a č. 1574 a 1603 senátu) opak nevyplývá. Srv. plen. rozh. nejv. s. z 21. října 1924 Pres. 641/24.

Rozh. nejv. soudu ze dne 30. října 1924 č. j. RI 386/24—1. R. v. z. s. Doležal.

ZE DNE.

Odbor »Praha«. Dne 28. února odbývána obvyklá měsíční schůzka odboru »Praha«, kterouž zahájil předseda, kolega Dr. Černý, uvítáním jmenovitě přítomných dam, choti kolegy Dra. Lennera a sl. JUDr. Kozákové. Po vřelé posmrtné vzpomínce zesnulému prezidentu nejvyššího správního soudu Dru Pantůčkoví věnované, jež přítomnými v hlubokém dojetí vyslechnuta byla, udělil předseda slovo kolegovi vicepresidentovi Dru. Královi. Týž zvolil za námět své zajímavé přednášky »O s o u č a s n ý c h o t á z k á c h s t a v o v s k ý c h«. Pan přednášející vzpomněl zákona o obligatorním projednání pozůstalostí, dotkl se stinných jeho stránek i praktického jeho provádění, přešel na ustanovení tarifální, zákon kartelový, o případném zastupování notářů před správním soudem ve věcech daňových a finančních, i akcentoval, jak otázky tyto a jich příznivé řešení úzce spjatý jsou se jménem vezdy stavovský horlivého pracovníka, komorního presidenta p. Dra Čulíka. Vzpoměl, že smrtí geniálního reformátora správního soudu Dra Pantůčka, reforma tohoto tribunálu na dlouho jest oddálena. Dále zmínil se o zastupování notářů u patentního úřadu a podal vysvětlení, týkající se nároku čl. notářů vůči pensijnímu ústavu ve Vídni. Debatu k této formou i obsahem skvěle absolvované přednášce, zahájil komorní president p. Dr. Čulík, jenž podal k jednotlivým bodům vysvětlivky a poukázal zvláště na velmi zásluhnou činnost vicepresidenta Dra Krále, jmenovitě v otázce zákona kartelového i pensijních nároků vůči pensijnímu ústavu notářů ve Vídni. Dále pojednal o osnově zákona pojištění osob samostatně výdělečně činných a přešel k další části programu: »o připuštění žem do právní praxe notářské«.